

Przyjazny Pokój Przestłuchañ

Centrum Pomocy Dzieciom
ul. Przybyszewskiego 20/24
01-849 Warszawa
22 826 88 62
cpd@fdds.pl

FUNDACJA
DAJEMY
DZIECIOM
SIĘ

W skład Przyjaznego Pokoju Przesłuchań wchodzą dwa pomieszczenia:

pokój przesłuchań

pokój techniczny

Przyjazny Pokój Przesłuchań

- ma wielkość pozwalającą na prowadzenie czynności przesłuchania dziecka przez sędziego z udziałem biegłego psychologa oraz tłumacza, jeżeli został powołany
- utrzymany jest w stonowanej kolorystyce
- wyciszone drzwi i okna zapewniają przebywającym w nim uczestnikom czynności przesłuchania poczucie bezpieczeństwa i możliwość koncentracji

Przyjazny Pokój Przesłuchań

- wyposażony w meble zapewniające komfortowe przebywanie w nim dziecku w każdym wieku
- dostosowany do potrzeb dziecka z niepełnosprawnością.

**Szczególne
warunki
techniczne
w przyjaznym
pokoju**

Pokój techniczny

Wielkość pokoju umożliwia uczestniczenie w czynności przesłuchania prokuratorowi, obrońcy podejrzanego/oskarżonego, pełnomocnika pokrzywdzonego, przedstawiciela ustawowemu małoletniego (rodzic/reprezentant dziecka/opiekun faktyczny), osobie pełnoletniej wskazanej przez małoletniego, protokolantowi.

Szczególne
warunki
techniczne
w pokoju
technicznym

Przygotowanie do przesłuchania

W programie dziecko uczestniczy wraz z bezpiecznym rodzicem/opiekunem prawnym. Dorośli poznają warunki i procedurę przesłuchania małych dzieci, co sprzyja redukcji lęków i napięć związanych z sytuacją przestępstwa i perspektywą przesłuchania dziecka, wynikających z niewiedzy, bezradności. Ponadto wskazujemy możliwości poszukiwania profesjonalnej pomocy dla dziecka świadka i jego rodziny.

W programie może wziąć udział każde dziecko mające być przesłuchane, zgłoszone do CPD przez rodzica/opiekuna prawnego.

Więcej informacji na - <https://centrapomocydzieciom.fdds.pl/>

Co robią specjaliści w programie:

- dostarczają dziecku wiedzy na temat roli świadka i procedury przesłuchania (obniżanie niepokoju przed nową, nieznaną sytuacją, zrozumienie swojej roli w postępowaniu karnym, swoich praw i obowiązków);
- zwiększają kompetencje dziecka przez ćwiczenie koncentracji uwagi, uważnego słuchania pytań, formułowania odpowiedzi na pytania, narracji – umiejętności sprzyjających składaniu wartościowych zeznań;
- regulują lęki i napięcia związanych z udziałem w procedurach karnych – wypracowanie strategii radzenia sobie ze stresem przy wykorzystaniu jego indywidualnych możliwości;
- wyjaśnia, czemu służą zeznania;
- pokazują pokój przesłuchań.

Czego nie robią specjaliści w programie:

- nie rozmawiają o zdarzeniu, którego dotyczy przesłuchanie;
- nie uczą dziecka określonych treści;
- nie ćwiczą z dzieckiem sposobu relacjonowania określonych w przestępstwie zdarzeń;
- nie korygują jego sposobu myślenia, nie poprawiają jego słownictwa i stylistyki wypowiedzi.

Będę świadkiem

FUNDACJA
DAJEMY
DZIECIOM
SIŁĘ

Jeżeli trzymasz w ręku tę ulotkę, to prawdopodobnie będziesz przesłuchiwana(-y) w charakterze świadka. Ta ulotka pomoże Ci lepiej przygotować się do tej roli. Dowiesz się z niej, jak wygląda przesłuchanie oraz jakie masz prawa i obowiązki jako świadek.

INFORMACJE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Kim jest świadek i co to jest przesłuchanie?

Świadcowie to osoby, które **widziały coś ważnego** lub **wiedzą o czymś**, co się zdarzyło. Ich rolą jest dokładnie opowiedzenie o tym sędziemu. Świadek pełni więc bardzo ważną funkcję – przekazuje informacje, które pomagają sędziemu sprawiedliwie ocenić postępowanie innych osób.

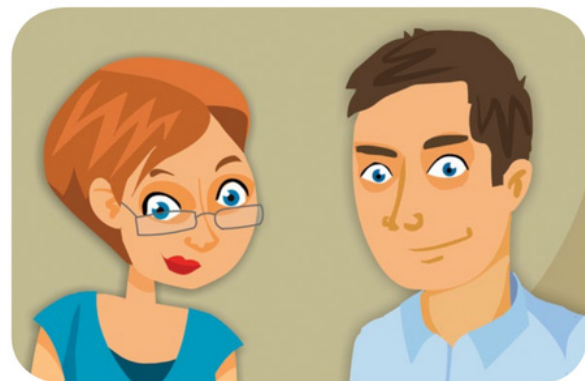
Świadek nie musi się niczego bać ani wstydzić, ponieważ nie zrobił nic złego. Dzieci i młodzież często występują w roli świadków przeróżnych zdarzeń.

Rozmowę sędziego ze świadkiem nazywamy **przesłuchaniem** lub składaniem zeznań. To, jak wygląda przesłuchanie, określa prawo – czyli zbiór przepisów. Podczas przesłuchania świadek ma pewne **prawa** i **obowiązki**. Prawo wskazuje także, kogo świadek spotka podczas przesłuchania.

Kogo spotkam w trakcie przesłuchania?

Najważniejszymi osobami, które spotkasz podczas przesłuchania, są **sędzia** i **psycholog**.

Sędzia może być mężczyzną albo kobietą. Nie będzie miał togi ani łańcucha na szyi. Do sędziego możesz się zwracać „panie sędzio” lub „pani sędzio” albo zwyczajnie – jak do innych dorosłych – „proszę pana” lub „proszę pani”. Sędzia będzie zadawał Ci pytania, uważnie Cię słuchał i starał się dobrze zrozumieć to, o czym mówisz. Z sędzią spotkasz się w Przyjaznym Pokoju Przesłuchań.

Psycholog, który może być mężczyzną albo kobietą, towarzyszy sędziemu podczas przesłuchania dziecka lub nastolatka. Psycholog będzie obecny podczas przesłuchania po to, aby dawać Ci poczucie bezpieczeństwa, a także pomóc Ci zrozumieć pytania sędziego, jeśli będą zbyt trudne. Sam również może zadawać Ci pytania. Poza tym psycholog porozmawia z Tobą zanim jeszcze rozpoczniesz składanie zeznań. Będziesz wtedy mogła/mógł zadawać mu pytania, podzielić się swoimi wątpliwościami, powiedzieć mu o tym, jak się czujesz, czy się denerwujesz lub czy zdarzyło się coś ważnego albo trudnego przed samym przesłuchaniem.

Prawo przewiduje również, że w Przyjaznym Pokoju Przesłuchań może przebywać dorosły, którego wskażesz jako **osobę Tobie towarzyszącą**.

Przesłuchanie mogą obserwować **prokurator**, **obrońca oskarżonego** i **reprezentant dziecka**. Nie będą oni razem z Tobą w Przyjaznym Pokoju Przesłuchań, ale w innym pokoju, skąd za pośrednictwem sędziego będą mogli zadawać Ci pytania.

Zadaniem **prokuratora** jest zebranie wszystkich dowodów przestępstwa i ewentualne oskarżenie przed sądem osoby, która mogła je popełnić.

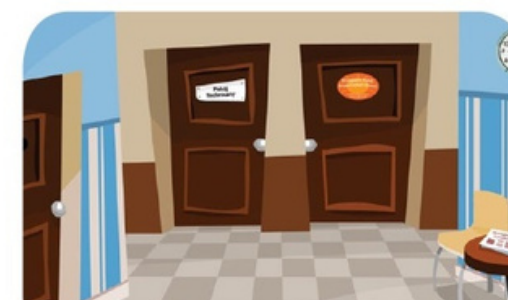
Obrońca oskarżonego to osoba, która stara się przekonać sędziego i prokuratora, że oskarżony nie popełnił przestępstwa. Każda osoba oskarżona o popełnienie przestępstwa ma prawo do pomocy obrońcy.

Jeśli osobą oskarżoną o popełnienie przestępstwa jest Twój rodzic, w osobnym pokoju razem z prokuratorem i obrońcą może przebywać osoba nazywana **reprezentantem dziecka**. Jej zadaniem jest dopilnowanie, aby wszystkie Twoje prawa były przestrzegane.

Kiedy składasz zeznania, osoba, która jest oskarżona o to, że złamała prawo, nie może przebywać ani w pokoju przesłuchań, ani w poczekalni, ani w pokoju obok. Nie musisz się obawiać, że spotkasz ją podczas wizyty w Przyjaznym Pokoju Przesłuchań.

Gdzie będę składać zeznania?

Twoje przesłuchanie odbędzie się w miejscu stworzonym **specjalnie dla dzieci i nastolatków** występujących w roli świadków. To miejsce nazywamy **Przyjaznym Pokojem Przesłuchań**. Znajdziesz w nim wygodny stolik, fotel lub sofę, a także kamery i mikrofony, które służą do tego, aby nagrać Twoją rozmowę z sędzią po to, by mogli ją zobaczyć prokurator i obrońca oskarżonego.

Przed pokojem przesłuchań jest **poczekalnia**. Prawdopodobnie znajdziesz tam jakieś czasopisma, które pomogą Ci oderwać myśli od czekającego Cię zadania. Możesz też zająć się słuchaniem muzyki ze swojego telefonu, warto więc przygotować sobie coś, co lubisz. W poczekalni lub gdzieś w pobliżu zazwyczaj znajduje się **toaleta**.

Jakie mam prawa podczas przesłuchania?

Kiedy będziesz występować w roli świadka, będą Ci przysługiwać określone prawa. Mają one zagwarantować Ci poczucie bezpieczeństwa. Oto lista Twoich praw:

1. Masz prawo wiedzieć, kto będzie z Tobą rozmawiać i co będzie się działo podczas przesłuchania. Możesz poprosić osoby, które będą z Tobą rozmawiały, o to, aby się przedstawiły i wyjaśniły Ci zasady przesłuchania.
2. Masz prawo do tego, aby podczas przesłuchania był obecny psycholog. Pamiętaj, że psycholog jest głównie po to, aby pomóc Ci poradzić sobie ze składaniem zeznań.
3. Masz prawo do tego, aby podczas przesłuchania była obecna osoba przez Ciebie wskazana.
4. Masz prawo odmówić składania zeznań, jeżeli przesłuchanie dotyczy kogoś z Twojej najbliższej rodziny, np. mamy, taty czy rodzeństwa.
5. Masz prawo do tego, aby przesłuchanie odbyło się tylko raz. Wyjątkowo może się jednak zdarzyć, że gdy pojawią się jakieś nowe informacje, sędzia będzie musiał poprosić Cię o jeszcze jedno spotkanie.
6. Masz prawo do przesłuchania w Przyjaznym Pokoju Przesłuchań.
7. Masz prawo powiedzieć o wszystkim, co jest dla Ciebie ważne, i musisz zostać wysłuchana(-y).
8. Masz prawo czegoś nie wiedzieć czy nie rozumieć. Jeżeli nie znasz odpowiedzi na pytanie, masz prawo o tym powiedzieć lub poprosić o wyjaśnienie.
9. Masz prawo się pomylić lub o czymś zapomnieć. Wtedy możesz poprawić się i powiedzieć to jeszcze raz.
10. Masz prawo do przerwy w składaniu zeznań, skorzystania z toalety, napicia się wody. Kiedy poczujesz się źle lub będziesz bardzo zmęczona(-y), możesz poprosić o przerwę.

Warto poważnie rozważyć, czy na pewno chcesz skorzystać z prawa do odmowy składania zeznań. Możliwe jednak, że wtedy oskarżony dalej będzie kogoś krzywdził. Być może teraz, pod wpływem zdenerwowania, chcesz uniknąć składania zeznań, a za kilka dni pomyślisz, że to jednak był błąd. Dobrze się zastanów!

Jakie mam obowiązki podczas przesłuchania?

Świadek ma także określone obowiązki. Jeśli je wypełnisz, sędzia będzie mógł ustalić, co się wydarzyło.

1. Twoim najważniejszym obowiązkiem jest **mówienie prawdy**. Kłamstwem jest mówienie, że coś na pewno się wydarzyło, chociaż nie wiesz, czy tak było naprawdę. Kłamiesz również wtedy, kiedy mówisz, że coś się nie wydarzyło, chociaż wiesz, że to wydarzenie miało miejsce. Nawet wtedy, gdy obawiasz się, że Twoja odpowiedź może sprawić komuś przykrość, i chcesz skłamać w szlachetnym celu, musisz twardo trzymać się prawdy. Podczas przesłuchania nawet szlachetne cele **nie usprawiedliwiają kłamstwa**.
2. Jeżeli byłaś(-eś) świadkiem jakiegoś zdarzenia i już o nim opowiedziałaś(-eś) rodzicom, psychologowi lub innej osobie, to **sędzia i tak będzie chciał się z Tobą spotkać** i osobiście z Tobą porozmawiać – a Ty **musisz przyjąć takie spotkanie**.
3. Kiedy będziesz rozmawiać z sędzią, **cierpliwie odpowiadaj na jego pytania**. Mów tak wyraźnie jak potrafisz. Oczywiście **masz prawo się przejęzyczyć lub zaciąć**, może też zadrzeć Ci głos. Nie przejmuj się, to się zdarza wszystkim. Pamiętaj, że składanie zeznań przed sędzią to nie występ na szkolnej akademii. Mówisz jak umiesz i tyle. Musisz także ujawnić sędziemu zdarzenia, które są otoczone tajemnicą, szczególnie wtedy, kiedy ktoś próbował Cię zmusić do tego, żeby z nikim się nimi nie dzielić – straszył Cię, groził lub szantażował.

To normalne, że ludzie dzielą się z sędzią tajemnicami. Wiedza o wszystkich, nawet najbardziej przykrych, sprawach pomoże mu sprawiedliwie ocenić wydarzenia.

Jeśli chcesz więcej dowiedzieć się o roli świadka, wejdź na stronę:

www.edukacja.fdds.pl

Linki do przydatnych materiałów

[Jak zorganizować i wyposażyć przyjazny pokój przesłuchań dzieci](#)

[Będę świadkiem. Informacje dla dzieci i młodzieży -](#)

[Film "Będę świadkiem"](#)

[Twoje dziecko będzie świadkiem. Poradnik dla rodziców składających zeznania w procedurach karnych](#)

[Jak prowadzić przesłuchanie dziecka. Metodyka przesłuchania małoletniego świadka](#)

[Przesłuchanie małoletniego świadka w postępowaniu karnym](#)

